Socialstyrelsen

Redovisning av 2025 års statsbidrag för Äldreomsorgslyftet (S2025/00020 (delvis))

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2026-11-10499

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, november 2026

Förord

Socialstyrelsen fördelade under 2025 statsbidrag till kommuner för satsningen Äldreomsorgslyftet. Denna redovisning innehåller en uppföljning av hur statsbidraget har använts under bidragsåret. Ansvarig enhetschef för uppdraget har varit Stina Isaksson.

Björn Eriksson
Generaldirektör

Innehåll

Förord **3**

Innehåll **4**

Sammanfattning **5**

Bakgrund **6**

Underlag till redovisning 6

Kommentar om uppgiftsunderlag och datakvalitet 6

Resultat av 2025 års uppföljning **8**

287 kommuner rekvirerade statsbidraget 8

Högre användningsgrad än tidigare år 8

Privata aktörers användning och åtkomst till bidraget 10

Användningen av 2025 års bidrag 11

Längre utbildning 11

Kortare kurser och annan kompetenshöjande utbildning 14

Språkstudier inom Äldreomsorgslyftet 15

Kommunernas synpunkter på statsbidraget 16

Socialstyrelsens kommentarer **18**

Äldreomsorgslyftets användning i förhållande till Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer 19

Statsbidraget har en tydlig koppling till Agenda 2030 20

Bilaga 1. Kommunernas användning av statsbidraget **21**

Bilaga 2. Övriga ekonomiska tabeller **32**

Bilaga 3. Antal deltagare inom olika utbildningsområden **33**

Bilaga 4. Redovisning av differenser i uppgiftsunderlaget **36**

Sammanfattning

- Äldreomsorgslyftet är ett statsbidrag som syftar till att stärka kompetensen inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen genom att anställda får möjlighet att utbilda sig på betald arbetstid.
- Socialstyrelsen fördelade under 2025 cirka 1,68 miljarder kronor till 287 kommuner. Kommunerna använde cirka 1,33 miljarder kronor, motsvarande 79 procent av de fördelade medlen. Det är den högsta förbrukningsgraden sedan satsningens början 2020. Resterande 21 procent av medlen var oförbrukade.
- Under 2025 deltog 76 671 anställda i utbildningsinsatser. En stor majoritet var befintlig personal i kommunal verksamhet.
- Antal deltagare per utbildningskategori:
  - undersköterskeutbildning och validering till undersköterska: 7 308
  - vårdbiträdesutbildning och validering till vårdbiträde: 383
  - specialistundersköterska: 960
  - chefs- och ledarskapsutbildning: 169
  - kortare kurser och annan kompetenshöjande utbildning: 65 886
  - språkrelaterad utbildning: 1 404, varav 1 338 i svenska, svenska som andraspråk, SFI eller vård- och omsorgssvenska och 66 i nationella minoritetsspråk eller svenskt teckenspråk.
- Kvinnor var i majoritet inom samtliga utbildningskategorier
- Flest anställda deltog i kortare kurser och annan kompetenshöjande utbildning, framför allt inom demens, förflyttningsteknik, palliativ vård och beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (BPSD). Bland de längre utbildningarna var undersköterskeutbildning vanligast, och demens var den vanligaste inriktningen inom specialistundersköterskeutbildning.
- Kommunerna bedömer sammantaget att statsbidraget i hög grad har bidragit till att stärka kompetensen i äldreomsorgen. Samtidigt finns utmaningar med att frigöra personal för studier, hitta vikarier och få anställda att slutföra utbildningen. Bristande kunskaper i svenska har också försvårat för anställda att klara studietakten.

Bakgrund

Socialstyrelsen har fördelat statsbidrag för Äldreomsorgslyftet sedan 2020. Syftet med statsbidraget är att höja kompetensen inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen genom att låta anställda utbilda sig på arbetstid. För 2025 hade myndigheten i uppdrag att fördela totalt 1 693 500 000 kronor till landets kommuner.[1]

Under satsningens första år ingick utbildning till undersköterska och vårdbiträde. Från och med 2021 omfattades även utbildning till specialistundersköterska samt andra kompetenshöjande utbildningar och kurser med relevans för arbetet inom vården och omsorgen om äldre. Dessutom utökade regeringen målgruppen till att inkludera första linjens chefer. Från och med 2024 omfattar Äldreomsorgslyftet även kurser eller språkstödjande insatser i svenska språket i samband med annan utbildning inom ramen för statsbidraget, samt svenskt teckenspråk och de nationella minoritetsspråken.[2] Från 2025 har satsningen utökats till att även inkludera kurser i enbart svenska språket.

Statsbidraget fördelas till kommunerna, som i sin tur ska informera verksamheterna inom äldreomsorgen om möjligheten att ta del av medlen. Det gäller både de egna kommunalt drivna verksamheterna och verksamheterna som drivs i privat regi.

Enligt uppdraget ska Socialstyrelsen senast den 31 oktober 2026 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Underlag till redovisning

Mottagarna är skyldiga att lämna en ekonomisk redovisning och redogöra för hur de har använt statsbidraget. Bidrag som inte har använts senast den 31 december 2025 ska återbetalas till Socialstyrelsen. Samtliga kommuner har återrapporterat till Socialstyrelsen och deras svar bildar underlag till denna redovisning.

Kommentar om uppgiftsunderlag och datakvalitet

För att minska kommunernas uppgiftslämnarbörda ändrades frågestrukturen i 2025 års insamling. Socialstyrelsen har i efterhand konstaterat differenser mellan uppgifter som avser samma utbildningsinsatser. Socialstyrelsen har

[1] Uppdrag till Socialstyrelsen att betala ut medel för Äldreomsorgslyftet S2025/00020 (delvis).
[2] De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja dessa språk liksom det svenska teckenspråket. Det anges i språklagen (SFS 2009:600).

kontaktat berörda kommuner och kompletterat underlaget, men vissa brister kvarstår.[3] En närmare beskrivning av differenserna och hur de har hanterats finns i bilaga 4.

[3] Tabeller där bristerna kan påverka resultaten markeras med en asterisk (*) i tabellrubriken. Det rör sig om totalt fyra tabeller, varav två återfinns i rapport och två i bilaga 3.

Resultat av 2025 års uppföljning

Nedan presenteras resultaten av 2025 års bidragsomgång.

287 kommuner rekvirerade statsbidraget

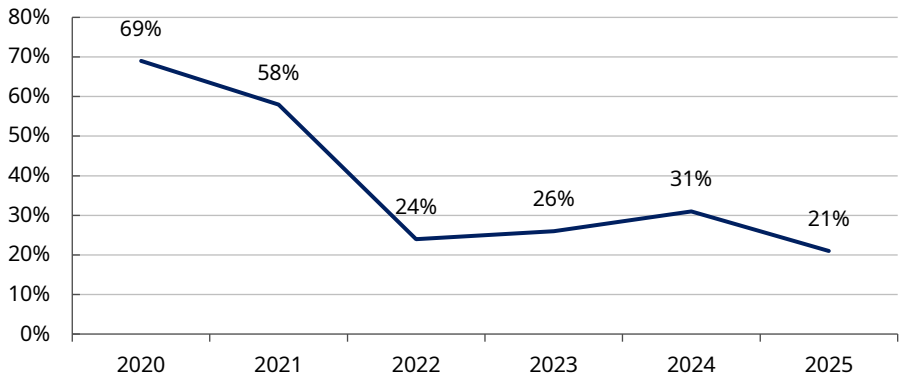
Socialstyrelsen hade 1 693 500 000 kronor att fördela för 2025. Vi lyste ut statsbidraget den 17 februari 2025 med sista rekvisitionsdatum den 1 april 2025. Kommunerna kunde rekvirera statsbidraget enligt den fördelningsnyckel som regeringen tillhandahållit.

Sammanlagt 287 kommuner valde att rekvirera cirka 1,68 miljarder kronor, motsvarande 99 procent av det totala beloppet. Tre kommuner avstod från att rekvirera statsbidraget.[4]

Högre användningsgrad än tidigare år

Kommunerna förbrukade tillsammans ca 1,3 miljarder kronor. Oanvänt statsbidrag är ca 352 miljoner kronor (bilaga 2, tabell 1). Det är den högsta förbrukningsgraden sedan satsningens början med endast 21 procent i oförbrukade medel (diagram 1).

Diagram 1. Andel oanvänt* statsbidrag i Äldreomsorgslyftet 2020–2025

Källa: Kommunernas återrapportering 2020–2025

* Procentuellt oanvända statsbidrag utav totalt rekvirerade medel.

[4] Filipstad, Hallsberg och Åmål avstod från att rekvirera statsbidraget.

Totalt kommer Socialstyrelsen återbetala 361 741 746 kronor av anslaget till statskassan som inkluderar:

- bidrag som inte rekvirerats (9 954 995 kronor).
- bidrag som inte använts (351 786 751 kronor).

De flesta kommuner (179) kunde bara delvis förbruka sitt statsbidrag. Enbart 37 procent av mottagarna använde statsbidraget i sin helhet (tabell 1). Vanligast är att kommunerna har oanvända medel på mellan 5–50 procent av sitt totala mottagna statsbidrag (67 procent av kommunerna, se bilaga 2, tabell 2). Bilaga 1 visar vilka belopp som varje kommun har rekvirerat och använt under 2025.

Tabell 1. Antal och andel kommuner som använt hela, delar eller inget av statsbidraget

Användningsgrad	Antal kommuner (n=287)	Andel kommuner (%)
Fullt nyttjande	105	37%
Delvis nyttjande	179	62%
Helt outnyttjat	3	1%

Källa: Kommunernas återrapportering 2025

Kommunerna uppger många olika anledningar till att inte hela statsbidraget har förbrukats. Sammanlagt 78 kommuner har uppgett avbrutna studier som en anledning, medan (126) har uppgett intresse och tid som anledning Tabell 2). Totalt 75 kommuner har uppgett övriga orsaker som till viss del överlappar med övriga svarsalternativ (såsom intresse eller avhopp). Bland svar som inte finns i tabellen är återkommande teman bland annat svårigheter med att prognostisera kostnader och osäkerhet kring finansieringen, följt av kort planeringstid och begränsade utbildningsstarter. Även försiktighet med att använda återstående medel, problem kopplade till utbildningsanordnare samt administrativa rutiner framkommer.

Tabell 2. Anledningar till att kommunerna inte använde hela statsbidraget

Svarsalternativ Flera val kunde väljas	**Antal kommuner (n=181)**	**Andel (%)**
Deltagare avbröt studier	78	43%
Övrigt	75	41%
Inte tillräckligt många medarbetare som var intresserade	70	39%
Vi kunde inte avvara tid för personalen att studera	56	31%
Det gick inte att hitta vikarie	34	19%

Svarsalternativ Flera val kunde väljas	Antal kommuner (n=181)	Andel (%)
Planerad kurs/utbildning gick inte att genomföra eller ställdes in av arrangör	15	8%
Deltagare fick ingen studieplats	10	6%

Källa: Kommunernas återrapportering 2025

Sammanfattningsvis har verksamheterna inom äldreomsorgen haft svårt att avvara personal till studier, att hitta vikarier och att förmå anställda att slutföra sina studier. Anställda har haft svårt att klara av studietakten på grund av bland annat bristande kunskapsnivå i svenska språket.

Privata aktörers användning och åtkomst till bidraget

Kommunerna ansvarar för att informera såväl kommunala som privata utförare inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen om möjligheten att ta del av statsbidraget. Totalt 87 kommuner har delat med sig av medlen till privata utförare. Dessa kommuner har utbetalat 207 633 425 kronor eller ca 12 procent av totalt rekvirerat statsbidrag. Dessa har fördelats till ca 331 privata utförare.[5]

En majoritet betonar att privata utförare har erbjudits samma möjlighet som kommunala att ta del av statsbidraget. Prioritering görs främst utifrån utbildningstyp (undersköterska m.m.) och verksamheternas behov snarare än huvudmannaskap.

Tabell 3. Antal kommuner där privata utförare har tagit del av bidraget

Har privata utförare som bedriver äldreomsorg på uppdrag av kommunen tagit del av statsbidraget?	Antal kommuner (n=287)	Andel (%)
Inte aktuellt – kommunen har inte avtal med privata utförare att bedriva äldreomsorg	174	61%
Ja	87	30%

[5] Observera att varje kommun har fått svara på hur många privata utförare som tagit del av statsbidraget från dem. Socialstyrelsen har sedan summerat dessa svar till 331, men det är inte 331 unika företag eftersom många bolag är verksamma i många kommuner.

Har privata utförare som bedriver äldreomsorg på uppdrag av kommunen tagit del av statsbidraget?	Antal kommuner (n=287)	Andel (%)
Nej – kommunen har avtal med privata utförare men ingen av dessa har tagit del av statsbidraget	26	9%

Källa: Kommunernas återrapportering 2025

Användningen av 2025 års bidrag

Socialstyrelsen ska enligt regeringsuppdraget redovisa hur många anställda som studerade med stöd av statsbidraget och som är ny respektive befintlig personal [6], andelen kvinnor och män samt andelen anställda i kommunal/enskild verksamhet.

Samtliga utbildningskategorier har fortsatt en högre andel kvinnor. Av de totalt 76 671 anställda som studerat inom Äldreomsorgslyftet 2025 var 79 procent kvinnor, andelen kvinnor 2024 var 80 procent och 2023 var andelen 83 procent. En stor majoritet av de som studerade 2025 var befintlig personal i kommunal verksamhet (Bilaga 3, Tabell 1).

Längre utbildning

Totalt har 8 820 anställda inom äldreomsorgen gått en längre utbildning. Med längre utbildningar avses

- vårdbiträde/validering till vårdbiträde
- undersköterska/validering till undersköterska
- specialistundersköterska, eller
- ledarskapsutbildning för chefer.

Utbildning och validering till vårdbiträde och undersköterska vanligast

Utbildning till vårdbiträde och undersköterska ges via den kommunala vuxenutbildningen eller motsvarande. Anställda kan även valideras till vårdbiträde eller undersköterska. Den som går valideringsutbildning genomgår en process där man kan tillgodogöra sig tidigare studier och/eller

[6] Socialstyrelsen definierar ny personal som medarbetare som varit anställda upp till 12 månader och befintlig personal som medarbetare som varit anställda längre än 12 månader.

yrkeserfarenheter och på så sätt förkorta sin utbildning till vårdbiträde eller undersköterska.[7]

Cirka 36 procent av de anställda som gick en längre utbildning med stöd av statsbidraget fullföljde utbildningen med godkänt betyg under 2025.[8] Högst andel anställda som fullföljt med godkänt betyg finns inom valideringsutbildningarna, därefter kommer chefsutbildning med en andel fullföljda på 55 procent. Av de utbildningar som ingår i kategorin längre utbildning är undersköterska och specialistundersköterska de vanligaste (tabell 4).

Tabell 4. Antal som studerat samt antalet och andelen som fullföljt med godkänt betyg*

Utbildningens inriktning	Antal anställda som studerat (n=277)	Antal som fullföljt med godkänt betyg (n=277)	Andel anställda som fullföljt
Vårdbiträde	342	136	40 %
Valideringsutbildning vårdbiträde	41	38	93 %
Undersköterska	5 989	2 183	36 %
Valideringsutbildning undersköterska	1 319	515	39 %
Specialistundersköterska	960	251	26 %
Ledarskapsutbildning för chefer	169	93	55 %
Totalt antal/andel	**8 820**	**3 216**	**36 %**

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag

Utbildning till specialistundersköterska inom framför allt demensområdet

För 2025 rapporterade 145 kommuner att deras anställda gått utbildning till undersköterska med specialistkompetens.[9] Likt tidigare år är utbildning inom demensområdet den vanligast förekommande inriktningen, följt av palliativ vård, multisjuka äldre och äldrepsykiatri (tabell 5). Inom svaret ”Annan inriktning” har kommunerna uppgett bland annat inriktningarna

[7] Validering genomförs utifrån Skolverkets läroplan för undersköterskeutbildning om 1500 poäng respektive vårdbiträde om 800 poäng. Genom validering kartläggs, bedöms och prövas en persons kunskap från yrkesområdet.
[8] Utbildningen kan ha påbörjats ett tidigare år. Utbildning till undersköterska pågår normalt i 1,5–2 år.
[9] En specialistundersköterska är vanligen en undersköterska som har genomgått en fördjupande utbildning, ofta inom yrkeshögskolan, inom exempelvis geriatrik eller psykiatri. Specialistundersköterska är inte en skyddad yrkestitel och utbildningen leder inte till legitimation. Titeln undersköterska är däremot skyddad sedan 2023; den som uppfyller kraven kan ansöka hos Socialstyrelsen om bevis om rätt att använda titeln.

vård och omsorg av äldre, inklusive utbildningar som benämns specialistundersköterska inom vård och omsorg av äldre, äldreomsorg, geriatrik och äldres hälsa och ohälsa. Den näst vanligaste inriktningen är psykisk ohälsa och psykiatri, ibland med inriktning mot beroende eller kognitiva sjukdomar. Därutöver nämns främst nära vård, rehabilitering, hälso- och sjukvård samt enstaka andra inriktningar.

Tabell 5. Inriktningar för specialistkompetens för undersköterska

Flera svar möjliga

Inriktning specialistundersköterska	Antal (n=145)	Andel
Demens	95	66 %
Palliativ vård	54	37 %
Multisjuka äldre	43	30 %
Äldrepsykiatri	46	32 %
Äldre och välfärdsteknik	13	9 %
Hälsa och rehabilitering	10	7 %
Annan inriktning	95	66 %

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag.

Chefsutbildning inom framför allt ledarskap, medarbetare och organisation

Ett villkor för att finansiera personalkostnader med statsbidraget i samband med ledarskapsutbildning för första linjens chefer var att utbildningen är på högskolenivå. Utbildningen ska motsvara eller ha liknande kursinnehåll som Socialstyrelsens nationella ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer, som pågick under åren 2013–2015. [10]

Under 2025 använde 48 kommuner statsbidraget för chefer som gick ledarskapsutbildning inom nedan listade områden. Ledarskap, medarbetare och organisation var den vanligaste inriktningen (tabell 6). Exempel på andra kurser på högskolenivå som kommuner rapporterat är ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer, socialrätt, ledarskap för effektivt samarbete samt funktionsnedsättning och samhälle.

[10] Ledarskapsutbildningen togs fram enligt Uppdrag för att höja kompetensen hos ledare inom äldreomsorgen, S2012/7252/FST. Utbildningen omfattade 30 högskolepoäng uppdelat på fyra delkurser 1) den nationella värdegrunden för äldre, 2) lagstiftning och styrdokument som ledningsstöd, 3) ledarskap, medarbetare och organisation, samt 4) upphandling, uppföljning, förbättringskunskap och evidensbaserad praktik.

Tabell 6. Påbörjad ledarskapsutbildning för första linjens chefer
Flera svar möjliga

Inriktning utbildning för första linjens chefer	Antal (n=48)	Andel
Ledarskap, medarbetare och organisation	31	65 %
Annan kurs på högskola/universitet	16	33 %
Lagstiftning och styrdokument som ledningsstöd	12	25 %
Den nationella värdegrunden för äldre	10	21 %
Upphandling, uppföljning, förbättringskunskap och evidensbaserad praktik	6	13 %

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag.

Kortare kurser och annan kompetenshöjande utbildning

Möjligheten att låta personal gå kortare kurser tillkom 2021 och kommunerna har själva fått bedöma vilka kurser som är relevanta för just deras personal inom äldreomsorgen. Kommunerna har även haft möjlighet att ta fram egna relevanta kurser utifrån hur de lokala behoven ser ut. Totalt har 65 886 anställda inom äldreomsorgen gått en kortare kurs eller annan kompetenshöjande utbildning 2025.

Vägledande för att en kurs ska omfattas av statsbidraget har varit att anställda kan utveckla kunskaper och förmågor som anges i

- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, eller
- Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor

135 kommuner har uppgett att deras personal har gått en kortare kurs enligt Socialstyrelsens allmänna råd och kompetensmål samt annan kompetenshöjande utbildning (bilaga 3, tabell 1). Kommunernas svar visar att de tydligaste områdena inom Socialstyrelsens allmänna råd och kompetensmål är demens, förflyttningsteknik, palliativ vård och BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom).

Totalt har 524 anställda från 12 kommuner genomgått annan kompetenshöjande utbildning. Det handlar bland annat om utbildningar om våld mot äldre samt utbildningar om HBTQI-personer inom äldreomsorgen, där 84 anställda från tre kommuner har deltagit.

Andra godkända kurser utöver de som ryms inom nämnda allmänna råd och kompetensmål för undersköterskor, har varit språkombudsutbildning och

handledarutbildning.[11] 87 kommuner har rapporterat sådan utbildning, varav 1 242 deltagare inom handledarutbildning och 579 deltagare inom språkombudsutbildning.

Vi har avstått från att begära redovisning av antal anställda som fullföljt kortare kurser, eftersom kurserna sällan är betygsgrundande.

Språkstudier inom Äldreomsorgslyftet

Sedan 2024 har Äldreomsorgslyftet omfattat kurser i vård- och omsorgssvenska[12], utbildning i svenska språket i kombination med studier till vårdbiträde eller undersköterska, språkutveckling på arbetsplatsen samt kurser eller språkutvecklande insatser i nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk. År 2025 omfattar Äldreomsorgslyftet även enskilda kurser i svenska språket.

Kommunerna har fått återrapportera om de använt statsbidraget för att låta personal genomgå språkstudier. Vi redogör för deras svar nedan.

Tabell 7. Deltagande och godkända resultat i utbildningar i svenska språket*

Utbildningar som omfattas: Svenska på grundläggande eller gymnasial nivå, Svenska som andraspråk på grundläggande eller gymnasial nivå, Svenska för invandrare och Vård- och omsorgssvenska

Studerande	Antal som studerat, kommunal verksamhet	Antal som studerat, privat verksamhet	Totalt antal (kommunal plus privat)
Antal som studerat (samtliga utbildningar ovan)**	1238	100	1338
Antal som fullföljt med godkänt betyg	587	67	654

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag.

**Uppgifterna för antal studerande och antal som fullföljt med godkänt betyg redovisas som totalsummor för samtliga utbildningar ovan och kan inte fördelas per utbildning. Uppgifter om godkända betyg bör tolkas med hänsyn till att flera insatser pågår eller genomförs som yrkesinriktade kurser där intyg, diplom eller certifikat ges i stället för betyg.

Svaren från kommunerna visar på en variation av språkutbildningsinsatser inom vård och omsorg, bland annat svenska på grundläggande och gymnasial nivå, svenska som andraspråk samt yrkes- och vård- och

[11] Språkombud är ett koncept som omfattar en utbildning till språkombud, en utbildning till språkombudsutbildare, och fortbildning för chefer. Språkombud är medarbetare med uppdrag att stödja kollegor när det gäller språkutveckling. Handledarutbildning vänder sig till anställda som ska handleda elever som utbildar sig till undersköterska.

[12] Med kurs i vård- och omsorgssvenska menas enskilda kurser som riktar sig till personal inom omsorgen som behöver höja sin kompetens i svenska språket. Sådan kurs kan ha olika benämning, exempelvis ”Yrkessvenska” eller ”Vårdsvenska” och huvudman kan vara exempelvis folkhögskola eller den kommunala vuxenutbildningen.

omsorgssvenska. Flera verksamheter har kombinerat svenskstudier med utbildning till vårdbiträde eller undersköterska. Många av utbildningarna pågår fortfarande och beräknas avslutas under 2026, vilket innebär att uppgifter om godkända betyg i flera fall ännu inte är tillgängliga. Flera yrkesinriktade utbildningar är dessutom inte betygsgivande utan ger intyg, diplom eller certifikat. Svaren visar även på ett fortsatt behov av språkutbildning och långsiktiga insatser för att stärka medarbetarnas språkliga kompetens i vård- och omsorgsarbetet.

Kurser i nationellt minoritetsspråk och svenskt teckenspråk

Nationellt minoritetsspråk och teckenspråk får studeras av anställda på arbetsplatser där det finns ett väsentligt behov av att personal får höja sin kompetens i ett nationellt minoritetsspråk eller svenskt teckenspråk. Totalt sju kommuner har rapporterat dessa typer av kurser. Samtliga kommuner som använt medel till ett minoritetsspråk ingår i förvaltningsområdet för respektive minoritetsspråk.[13]

I Gävle, Huddinge, Håbo och Surahammar har totalt 28 anställda studerat finska. I Storuman har 2 anställda studerat samiska och i Malmö och Norrköping har totalt 36 deltagare studerat svenskt teckenspråk.

Ingen kommun har använt medlen till kurs eller språkutvecklande insats i meänkieli, romani chib eller jiddisch under 2025 (tabell 8).

Tabell 8. Antal anställda som studerat minoritetsspråk och svenskt teckenspråk

Språk	Finska	Samiska	Meänkieli	Romani chib	Jiddisch	Svenskt teckenspråk
Summa	28	2	0	0	0	36

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag.

Kommunernas synpunkter på statsbidraget

Kommunerna ser överlag bidraget som mycket värdefullt och ibland avgörande för att kunna kompetensutveckla personal och utbilda fler. Flera kommuner ser positivt på statsbidragets utvidgning 2026 gällande LSS-

[13] Det finns tre språkliga förvaltningsområden i Sverige: ett för finska, ett för meänkieli och ett för samiska. Förvaltningsområdena utgörs av kommuner och regioner som anslutit sig till något eller flera av dessa språkliga områden. I förvaltningsområdena har språkanvändare av finska, meänkieli och samiska rätt att använda språken i sina kontakter med myndigheterna och rätt till bl.a. äldreomsorg där hela eller en väsentlig del av verksamheten bedrivs på minoritetsspråken. De nationella minoriteternas särskilda rättigheter regleras bland annat i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Socialstyrelsens kunskapsguide ger mer information.

verksamheter, en del kommuner påpekar dock att medlen bör öka i takt med att fler målgrupper omfattas.

Flera kommuner efterfrågar större flexibilitet i hur man kan nyttja statsbidraget, bland annat finns önskemål om att nyttja statsbidraget till projektanställningar för satsningar samt utbildningskostnader. Likt tidigare år önskar flera kommuner bättre framförhållning för hur länge statsbidraget kommer fortgå för att underlätta planering, även då utbildningar ofta pågår över flera år.

Bland svaren från de 5 kommuner som uppgett att syftet uppnåtts i låg eller ganska låg utsträckning (tabell 9) är ett tydligt återkommande tema att bidraget i vissa fall inte kunnat användas alls eller fullt ut. Det har bland annat handlat om att kommunen saknat leverantör av utbildning eller att planerade utbildningar av olika skäl inte kunnat genomföras. En annan orsak som tagits upp är hög chefsomsättning vilket försvårat uppföljning och kontinuitet, speciellt vad gäller språkombudens uppdrag.

Tabell 9. I vilken utsträckning kommunerna bedömt att de uppnått syftet med statsbidraget under 2025

Svarsalternativ	Antal (n=287)	Andel
Låg utsträckning	3	1 %
Ganska låg utsträckning	2	1 %
Varken hög eller låg utsträckning	16	6 %
I ganska hög utsträckning	94	32 %
I hög utsträckning	172	60 %

Källa: Kommunernas återrapportering av 2025 års statsbidrag.

Socialstyrelsens kommentarer

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag fördelat 1,68 miljarder kronor till 287 kommuner. Syftet med statsbidraget är att höja kompetensen inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen genom att anställda ska få möjlighet att utbilda sig på arbetstid. Kommunernas återrapportering visar att cirka 1,3 miljarder kronor har förbrukats, motsvarande 79 procent. Resterande cirka 352 miljoner kronor ska återbetalas till Socialstyrelsen, motsvarande 21 procent. Det är den lägsta andelen oanvända medel sedan satsningen startade 2020 (diagram 1).

En granskning av mottagarnas användning av statsbidraget pågår fortfarande när redovisningen lämnas till regeringen. Därför finns information om eventuella återkrav inte med i denna rapport.

Socialstyrelsen bedömer att syftet med statsbidraget, att stärka kompetensen inom den kommunala äldreomsorgen, har främjats då användningsgraden 2025 varit den högsta sedan start och drygt 77 000 anställda har utbildats.

Antalet personer som studerat till undersköterska ökade markant mellan 2022 och 2024, med en ökning på cirka 16 procent mellan 2023 och 2024. Under 2025 har ökningen däremot varit mer begränsad, med cirka 4 procent jämfört med föregående år. Den avtagande ökningstakten kan vara en följd av det kraftigt ökade intresset för utbildningen under 2023, i samband med att undersköterska blev en skyddad yrkestitel.

Totalt sett är ökningen av antalet anställda som genomgått längre utbildningar relativt jämn mellan åren. Den största ökningen återfinns bland anställda som genomgått kortare kurser i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd eller kompetensmål. Mellan 2023 och 2024 fördubblades antalet anställda som genomgått utbildningar inom denna kategori. Under 2025 fortsatte ökningen, då antalet anställda som utbildat sig inom kategorin ökade med över 20 000 personer jämfört med föregående år (bilaga 3, tabell 2).

Liksom föregående år utgör kvinnor den dominerande gruppen bland de som studerat inom Äldreomsorgslyftet. Deltagarna består även huvudsakligen av redan befintlig personal inom kommunal verksamhet.

I uppdraget för 2025 har möjligheterna till språkrelaterad utbildning utökats då anställda ges möjlighet att läsa enskilda kurser i svenska språket. Drygt 2 000 deltagare har genomgått språkutbildningar, varav drygt 1 400 har deltagit i enskilda kurser i svenska, svenska som andraspråk, svenska för invandrare (SFI) eller vård- och omsorgssvenska. Jämfört med 2024 är omfattningen av deltagandet i språkutbildningar relativt likartad.

Socialstyrelsen kommer att se över frågekonstruktionen inför kommande uppföljningar. Målet är att förenkla uppgiftslämnandet och samtidigt

säkerställa att uppgifter som avser samma deltagargrupper kan redovisas på ett enhetligt och tillförlitligt sätt.

Äldreomsorgslyftets användning i förhållande till Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer

Socialstyrelsen ska enligt regeringsuppdraget även göra en sammanfattande bedömning av bidragets användning i förhållande till statsbidrag enligt förordningen (2023:609) om statsbidrag till kommuner för att säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer.

De två statsbidragen har olika men kompletterande syften. Äldreomsorgslyftet syftar till att stärka kompetensen hos personal och chefer inom äldreomsorgen genom utbildning och kompetensutveckling på arbetstid. Bidraget får användas till lönekostnader för den tid då personalen studerar på betald arbetstid. Statsbidraget för att säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer har ett bredare fokus på att utveckla kvaliteten i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården, exempelvis genom finansiering av utbildningskostnader, förbättrad arbetsmiljö, personcentrerad omsorg och ökad kontinuitet.

Kommunerna har i återrapporteringen beskrivit hur de använt statsbidraget i relation till Äldreomsorgslyftet och den dominerande bilden är att kommunerna har hållit statsbidragen åtskilda. Äldreomsorgslyftet har använts för lönekostnader under studietid, medan statsbidraget säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer i huvudsak har använts till bemanning, verksamhetsutveckling samt andra kompetenshöjande insatser. En mindre men märkbar andel kommuner har beskrivit att bidragen kompletterat varandra, framför allt genom att Äldreomsorgslyftet finansierat lönekostnader under studietid medan det andra statsbidraget finansierat kursavgifter, kurslitteratur eller andra utbildningsrelaterade kostnader. En del kommuner menar att det andra statsbidragets finansiering av ökad bemanning har möjliggjort för personal att delta i Äldreomsorgslyftet.

Statsbidraget har en tydlig koppling till Agenda 2030

All myndighetsutövning ska bidra i genomförandet av Agenda 2030.[14] Socialstyrelsen bedömer att Äldreomsorgslyftet framför allt har en koppling till mål 3 i Agenda 2030, som handlar om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Eftersom statsbidragen berör kompetensförsörjning bedömer vi att satsningen även har en koppling till mål 8, som handlar om att skapa anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

[14] Agenda 2030 beslutades av FN:s generalförsamling 2015 och innehåller 17 globala mål för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Alla medlemsstater ska delta i genomförandet av Agenda 2030 för en hållbar utveckling i världen. Läs mer på regeringens webbplats: Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Bilaga 1. Kommunernas användning av statsbidraget

Tabell 1. Fördelning och användning av statsbidraget 2025

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Ale kommun	4 512 744	1 328 521	3 184 223	71%
Alingsås kommun	7 881 848	7 225 239	656 609	8%
Alvesta kommun	3 644 711	3 644 711	0	0%
Aneby kommun	1 153 944	1 057 808	96 136	8%
Arboga kommun	3 268 649	3 268 649	0	0%
Arjeplogs kommun	672 275	672 275	0	0%
Arvidsjaurs kommun	1 401 217	1 401 217	0	0%
Arvika kommun	5 517 293	5 517 293	0	0%
Askersunds kommun	2 586 070	2 245 026	341 044	13%
Avesta kommun	4 729 109	3 616 369	1 112 740	24%
Bengtsfors kommun	2 199 705	2 199 705	0	0%
Bergs kommun	1 558 339	1 558 339	0	0%
Bjurholms kommun	569 245	569 245	0	0%
Bjuvs kommun	2 083 796	1 125 706	958 090	46%
Bodens kommun	5 491 536	5 491 536	0	0%
Bollebygds kommun	1 576 370	1 576 370	0	0%
Bollnäs kommun	5 532 748	5 532 748	0	0%
Borgholms kommun	3 211 982	3 211 982	0	0%
Borlänge kommun	8 538 668	8 538 668	0	0%
Borås stad	18 293 099	9 524 574	8 768 525	48%
Botkyrka kommun	10 063 523	6 319 049	3 744 474	37%
Boxholms kommun	1 094 701	1 094 701	0	0%
Bromölla kommun	2 472 737	1 239 927	1 232 810	50%
Bräcke kommun	1 354 854	1 354 854	0	0%
Burlövs kommun	2 598 949	2 598 949	0	0%
Båstads kommun	4 051 682	4 051 682	0	0%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Dals-Eds kommun	1 156 519	1 149 729	6 790	1%
Danderyds kommun	6 694 419	1 900 454	4 793 965	72%
Degerfors kommun	2 104 402	2 104 402	0	0%
Dorotea kommun	633 639	513 506	120 133	19%
Eda kommun	1 633 036	1 633 036	0	0%
Ekerö kommun	4 409 714	4 382 336	27 378	1%
Eksjö kommun	3 613 801	3 526 179	87 622	2%
Emmaboda kommun	2 161 069	309 444	1 851 625	86%
Enköpings kommun	7 804 575	5 319 595	2 484 980	32%
Eskilstuna kommun	17 159 761	15 381 812	1 777 949	10%
Eslövs kommun	5 179 868	5 179 868	0	0%
Essunga kommun	1 058 640	1 058 640	0	0%
Fagersta kommun	2 544 858	2 391 713	153 145	6%
Falkenbergs kommun	9 380 944	7 148 276	2 232 668	24%
Falköpings kommun	6 138 053	5 275 505	862 548	14%
Falu kommun	10 833 677	10 833 676	1	0%
Finspångs kommun	4 412 289	1 136 608	3 275 681	74%
Flens kommun	3 474 710	1 487 017	1 987 693	57%
Forshaga kommun	2 199 705	1 753 800	445 905	20%
Färgelanda kommun	1 228 641	968 896	259 745	21%
Gagnef kommun	2 014 250	1 479 677	534 573	27%
Gislaved kommun	5 190 171	5 190 171	0	0%
Gnesta kommun	2 060 614	2 060 614	0	0%
Gnosjö kommun	1 527 430	1 527 430	0	0%
Grums kommun	1 926 674	747 136	1 179 538	61%
Grästorps kommun	1 125 610	570 042	555 568	49%
Gullspångs kommun	1 233 793	639 606	594 187	48%
Gällivare kommun	3 466 983	1 890 840	1 576 143	45%
Gävle kommun	17 149 458	8 749 076	8 400 382	49%
Göteborgs stad	68 407 227	53 357 774	15 049 453	22%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Götene kommun	2 568 040	2 192 675	375 365	15%
Habo kommun	1 849 401	1 849 401	0	0%
Hagfors kommun	2 856 526	2 856 526	0	0%
Hallstahammars kommun	3 325 316	2 881 537	443 779	13%
Halmstads kommun	18 079 310	18 079 310	0	0%
Hammarö kommun	2 557 737	1 648 566	909 171	36%
Haninge kommun	11 379 740	7 048 174	4 331 566	38%
Haparanda kommun	1 975 613	1 975 613	0	0%
Heby kommun	2 756 071	2 756 071	0	0%
Hedemora kommun	3 132 133	3 132 133	0	0%
Helsingborgs stad	22 738 873	16 612 312	6 126 561	27%
Herrljunga kommun	1 818 492	1 731 260	87 232	5%
Hjo kommun	1 973 038	1 973 038	0	0%
Hofors kommun	1 841 674	1 841 674	0	0%
Huddinge kommun	11 995 348	10 286 269	1 709 079	14%
Hudiksvalls kommun	7 467 149	5 398 977	2 068 172	28%
Hultsfreds kommun	3 049 708	3 049 708	0	0%
Hylte kommun	1 877 734	1 809 962	67 772	4%
Håbo kommun	3 111 527	1 215 800	1 895 727	61%
Hällefors kommun	1 720 613	1 720 613	0	0%
Härjedalens kommun	2 315 615	2 315 615	0	0%
Härnösands kommun	5 197 898	2 700 468	2 497 430	48%
Härryda kommun	5 270 020	5 270 020	0	0%
Hässleholms kommun	10 516 858	10 453 286	63 572	1%
Höganäs kommun	6 295 175	6 295 175	0	0%
Högsby kommun	1 117 883	292 058	825 825	74%
Hörby kommun	2 704 556	934 810	1 769 746	65%
Höörs kommun	2 784 404	2 778 318	6 086	0%
Jokkmokks kommun	1 022 580	1 022 580	0	0%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Järfälla kommun	11 578 074	11 578 074	0	0%
Jönköpings kommun	23 161 299	21 782 950	1 378 349	6%
Kalix kommun	3 706 529	2 918 991	787 538	21%
Kalmar kommun	11 500 801	10 427 485	1 073 316	9%
Karlsborgs kommun	1 782 431	1 055 340	727 091	41%
Karlshamns kommun	6 923 662	5 026 157	1 897 505	27%
Karlskoga kommun	6 586 237	6 586 237	0	0%
Karlskrona kommun	12 211 713	8 519 000	3 692 713	30%
Karlstads kommun	16 224 758	4 252 202	11 972 556	74%
Katrineholms kommun	6 511 540	4 780 753	1 730 787	27%
Kils kommun	2 346 524	2 346 524	0	0%
Kinda kommun	2 233 190	2 233 190	0	0%
Kiruna kommun	3 861 075	741 398	3 119 677	81%
Klippans kommun	3 026 527	2 692 815	333 712	11%
Knivsta kommun	1 890 613	248 232	1 642 381	87%
Kramfors kommun	3 814 711	3 639 101	175 610	5%
Kristianstads kommun	15 498 392	13 367 946	2 130 446	14%
Kristinehamns kommun	5 151 535	4 404 223	747 312	15%
Krokoms kommun	2 369 706	2 369 706	0	0%
Kumla kommun	3 727 135	3 347 000	380 135	10%
Kungsbacka kommun	15 086 269	11 917 703	3 168 566	21%
Kungsörs kommun	1 607 279	1 302 160	305 119	19%
Kungälvs kommun	8 682 911	6 005 440	2 677 471	31%
Kävlinge kommun	5 015 019	5 015 019	0	0%
Köpings kommun	5 228 808	4 981 754	247 054	5%
Laholms kommun	5 239 111	4 626 915	612 196	12%
Landskrona stad	7 451 695	7 451 695	0	0%
Laxå kommun	1 272 429	571 227	701 202	55%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Lekebergs kommun	1 378 035	1 159 364	218 671	16%
Leksands kommun	3 855 924	3 849 249	6 675	0%
Lerums kommun	6 892 753	5 411 306	1 481 447	21%
Lessebo kommun	1 584 097	1 584 097	0	0%
Lidingö stad	9 329 429	6 544 690	2 784 739	30%
Lidköpings kommun	8 000 333	5 864 333	2 136 000	27%
Lilla Edets kommun	2 011 674	2 011 674	0	0%
Lindesbergs kommun	4 680 169	0	4 680 169	100%
Linköpings kommun	24 701 608	18 227 578	6 474 030	26%
Ljungby kommun	5 713 052	5 713 052	0	0%
Ljusdals kommun	4 018 197	2 326 146	1 692 051	42%
Ljusnarsbergs kommun	1 164 247	1 164 247	0	0%
Lomma kommun	5 259 717	2 394 659	2 865 058	54%
Ludvika kommun	5 326 687	131 323	5 195 364	98%
Luleå kommun	13 154 443	11 991 994	1 162 449	9%
Lunds kommun	17 935 067	17 935 067	0	0%
Lycksele kommun	2 336 221	2 336 221	0	0%
Lysekils kommun	3 521 074	3 521 074	0	0%
Malmö stad	40 882 578	40 882 578	0	0%
Malung-Sälens kommun	2 212 584	776 044	1 436 540	65%
Malå kommun	651 669	651 669	0	0%
Mariestads kommun	5 532 748	5 532 748	0	0%
Markaryds kommun	2 086 371	2 086 371	0	0%
Marks kommun	6 290 024	4 370 312	1 919 712	31%
Melleruds kommun	2 011 674	1 577 514	434 160	22%
Mjölby kommun	5 066 534	4 513 520	553 014	11%
Mora kommun	4 533 350	4 533 350	0	0%
Motala kommun	8 536 093	2 711 325	5 824 768	68%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Mullsjö kommun	1 347 126	0	1 347 126	100%
Munkedals kommun	2 184 251	45 304	2 138 947	98%
Munkfors kommun	893 791	648 701	245 090	27%
Mölndals stad	8 876 094	6 542 508	2 333 586	26%
Mönsterås kommun	2 869 405	2 869 405	0	0%
Mörbylånga kommun	3 258 346	3 258 346	0	0%
Nacka kommun	15 075 966	7 880 023	7 195 943	48%
Nora kommun	2 408 342	2 408 342	0	0%
Norbergs kommun	1 192 580	934 979	257 601	22%
Nordanstigs kommun	1 849 401	1 849 401	0	0%
Nordmalings kommun	625 000	376 000	249 000	40%
Norrköpings kommun	21 863 112	16 889 968	4 973 144	23%
Norrtälje kommun	14 632 934	7 924 762	6 708 172	46%
Norsjö kommun	855 155	855 155	0	0%
Nybro kommun	4 414 865	4 414 865	0	0%
Nykvarns kommun	441 713	0	441 713	100%
Nyköpings kommun	11 709 438	4 692 652	7 016 786	60%
Nynäshamns kommun	5 275 171	4 595 535	679 636	13%
Nässjö kommun	5 437 445	5 038 299	399 146	7%
Ockelbo kommun	1 179 701	560 738	618 963	52%
Olofströms kommun	3 132 133	2 218 000	914 133	29%
Orsa kommun	1 514 551	1 514 551	0	0%
Orust kommun	3 755 469	3 755 469	0	0%
Osby kommun	2 920 920	2 920 920	0	0%
Oskarshamns kommun	5 767 143	3 432 062	2 335 081	40%
Ovanåkers kommun	2 593 798	1 698 980	894 818	34%
Oxelösunds kommun	2 779 253	1 105 624	1 673 629	60%
Pajala kommun	1 573 794	1 106 038	467 756	30%
Partille kommun	5 336 990	5 183 956	153 034	3%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Perstorps kommun	1 323 944	1 323 944	0	0%
Piteå kommun	7 544 422	4 957 775	2 586 647	34%
Ragunda kommun	1 231 217	33 527	1 197 690	97%
Region Gotland kommun	12 780 957	5 651 900	7 129 057	56%
Robertsfors kommun	1 272 429	842 835	429 594	34%
Ronneby kommun	6 135 478	4 948 971	1 186 507	19%
Rättviks kommun	3 070 315	2 485 137	585 178	19%
Sala kommun	4 548 805	4 548 805	0	0%
Salems kommun	2 853 950	1 296 427	1 557 523	55%
Sandvikens kommun	7 794 272	2 914 500	4 879 772	63%
Sigtuna kommun	6 112 296	6 112 296	0	0%
Simrishamns kommun	5 110 322	5 110 322	0	0%
Sjöbo kommun	3 294 406	3 103 352	191 054	6%
Skara kommun	3 415 467	3 415 467	0	0%
Skellefteå kommun	13 393 990	12 035 547	1 358 443	10%
Skinnskattebergs kommun	953 034	953 034	0	0%
Skurups kommun	2 493 343	2 097 120	396 223	16%
Skövde kommun	9 089 883	6 700 366	2 389 517	26%
Smedjebackens kommun	2 336 221	2 336 221	0	0%
Sollefteå kommun	4 337 592	4 229 936	107 656	2%
Sollentuna kommun	10 207 766	7 604 612	2 603 154	26%
Solna stad	10 089 280	4 089 500	5 999 780	59%
Sorsele kommun	553 790	98 800	454 990	82%
Sotenäs kommun	2 295 009	2 295 009	0	0%
Staffanstorps kommun	4 631 230	884 244	3 746 986	81%
Stenungsunds kommun	4 757 442	4 757 442	0	0%
Stockholms stad	111 873 299	111 873 299	0	0%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Storfors kommun	831 973	512 207	319 766	38%
Storumans kommun	1 275 005	1 023 463	251 542	20%
Strängnäs kommun	6 784 571	4 384 594	2 399 977	35%
Strömstads kommun	2 434 100	1 872 225	561 875	23%
Strömsunds kommun	2 676 222	2 676 222	0	0%
Sundbybergs stad	4 711 078	4 080 829	630 249	13%
Sundsvalls kommun	17 927 340	17 529 974	397 366	2%
Sunne kommun	2 732 889	2 732 889	0	0%
Surahammars kommun	1 952 432	818 648	1 133 784	58%
Svalövs kommun	1 929 250	1 929 250	0	0%
Svedala kommun	3 093 496	1 690 745	1 402 751	45%
Svenljunga kommun	2 032 280	2 032 280	0	0%
Säffle kommun	3 701 378	3 701 378	0	0%
Säters kommun	2 336 221	2 336 221	0	0%
Sävsjö kommun	2 181 675	1 150 618	1 031 057	47%
Söderhamns kommun	5 352 444	5 352 444	0	0%
Söderköpings kommun	2 866 829	2 686 267	180 562	6%
Södertälje kommun	12 912 321	12 912 321	0	0%
Sölvesborgs kommun	3 891 984	3 076 159	815 825	21%
Tanums kommun	2 807 586	2 807 586	0	0%
Tibro kommun	2 364 554	1 517 969	846 585	36%
Tidaholms kommun	2 611 828	1 670 185	941 643	36%
Tierps kommun	4 051 682	4 051 682	0	0%
Timrå kommun	3 211 982	2 611 403	600 579	19%
Tingsryds kommun	2 920 920	2 848 982	71 938	2%
Tjörns kommun	3 490 165	3 192 948	297 217	9%
Tomelilla kommun	2 823 041	2 823 041	0	0%
Torsby kommun	2 707 131	2 707 131	0	0%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Torsås kommun	1 519 703	1 519 703	0	0%
Tranemo kommun	2 336 221	1 008 641	1 327 580	57%
Tranås kommun	4 175 319	4 175 319	0	0%
Trelleborgs kommun	8 018 363	7 156 378	861 985	11%
Trollhättans stad	9 053 822	7 910 134	1 143 688	13%
Trosa kommun	2 704 556	2 231 053	473 503	18%
Tyresö kommun	7 866 393	6 668 803	1 197 590	15%
Täby kommun	13 308 989	7 755 556	5 553 433	42%
Töreboda kommun	1 766 976	1 385 752	381 224	22%
Uddevalla kommun	10 017 159	1 586 515	8 430 644	84%
Ulricehamns kommun	4 819 261	4 819 261	0	0%
Umeå kommun	17 347 792	16 526 073	821 719	5%
Upplands Väsby kommun	6 573 358	3 273 599	3 299 759	50%
Upplands-Bro kommun	3 454 104	3 266 310	187 794	5%
Uppsala kommun	31 653 604	24 776 138	6 877 466	22%
Uppvidinge kommun	1 844 249	1 844 249	0	0%
Vadstena kommun	2 094 099	786 406	1 307 693	62%
Vaggeryds kommun	2 274 402	2 274 402	0	0%
Valdemarsviks kommun	1 862 280	582 600	1 279 680	69%
Vallentuna kommun	4 834 715	2 672 784	2 161 931	45%
Vansbro kommun	1 545 460	895 070	650 390	42%
Vara kommun	2 941 526	1 738 788	1 202 738	41%
Varbergs kommun	12 752 624	10 255 605	2 497 019	20%
Vaxholm stad	2 021 977	329 007	1 692 970	84%
Vellinge kommun	7 781 393	6 512 663	1 268 730	16%
Vetlanda kommun	5 597 142	5 031 881	565 261	10%
Vilhelmina kommun	1 275 005	1 275 005	0	0%
Vimmerby kommun	3 286 679	2 314 859	971 820	30%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Vindelns kommun	1 102 428	1 102 428	0	0%
Vingåkers kommun	1 700 006	1 700 006	0	0%
Vårgårda kommun	1 851 977	1 590 198	261 779	14%
Vänersborgs kommun	7 701 544	4 145 423	3 556 121	46%
Vännäs kommun	1 550 612	700 115	850 497	55%
Värmdö kommun	6 112 296	4 825 122	1 287 174	21%
Värnamo kommun	6 073 659	3 834 771	2 238 888	37%
Västerviks kommun	8 876 094	4 987 000	3 889 094	44%
Västerås stad	25 899 340	9 932 184	15 967 156	62%
Växjö kommun	15 271 724	15 271 724	0	0%
Ydre kommun	886 064	297 427	588 637	66%
Ystads kommun	6 985 481	6 985 481	0	0%
Ånge kommun	1 957 583	1 914 214	43 369	2%
Åre kommun	1 511 975	1 511 975	0	0%
Årjängs kommun	2 011 674	915 706	1 095 968	54%
Åsele kommun	672 275	466 297	205 978	31%
Åstorps kommun	2 132 735	2 132 735	0	0%
Åtvidabergs kommun	2 565 464	2 565 464	0	0%
Älmhults kommun	2 895 162	2 895 162	0	0%
Älvdalens kommun	1 656 218	1 656 218	0	0%
Älvkarleby kommun	1 787 582	1 206 344	581 238	33%
Älvsbyns kommun	1 697 431	1 697 431	0	0%
Ängelholms kommun	8 827 154	8 827 154	0	0%
Öckerö kommun	2 756 071	2 578 444	177 627	6%
Ödeshögs kommun	1 223 489	878 406	345 083	28%
Örebro kommun	22 906 298	13 177 465	9 728 833	42%
Örkelljunga kommun	1 893 189	1 647 765	245 424	13%
Örnsköldsviks kommun	10 771 859	8 852 491	1 919 368	18%
Östersunds kommun	11 039 738	9 847 149	1 192 589	11%

Bidragsmottagarens namn	Mottaget statsbidrag (kr)	Använt statsbidrag (kr)	Oanvänt statsbidrag (kr)	Andel oanvänt statsbidrag
Österåkers kommun	7 461 998	6 293 144	1 168 854	16%
Östhammars kommun	4 808 957	4 275 700	533 257	11%
Östra Göinge kommun	2 629 858	1 544 203	1 085 655	41%
Överkalix kommun	893 791	538 701	355 090	40%
Övertorneå kommun	1 190 004	496 329	693 675	58%
Totalt	1 683 545 005	1 331 758 254	351 786 751	21%

Bilaga 2. Övriga ekonomiska tabeller

Tabell 1. Statsbidragets utveckling sedan 2020

År	Antal kommuner	Rekvirerat belopp (kr)	Använt belopp (kr)	Oanvänt belopp (kr)	Andel oanvänt belopp (%)
2020	250	399 425 289	124 656 196	274 769 093	69%
2021	286	3 053 819 365	1 281 895 337	1 771 924 028	58%
2022	287	1 676 771 198	1 281 750 405	395 020 792	24%
2023	283	1 657 470 295	1 225 640 923	431 829 372	26%
2024	282	1 686 923 807	1 169 328 913	517 695 848	31%
2025	**287**	**1 683 545 005**	**1 331 758 254**	**351 786 751**	**21%**
Summa	279*	10 157 954 959	6 415 030 028	3 743 025 884	38%*

Källa: Kommunernas återrapportering 2020–2025.
*Medelvärde för perioden 2020–2025

Tabell 2. Andel av varje kommuns rekvirerade medel som var oanvända

Andel oanvänt belopp	Antal (N=182)	Andel (%)
Mindre än 5%	18	10%
5–25 %	63	35%
26–50%	59	32%
51–75%	o29	16%
76–95%	7	4%
Mer än 96%	6	3%

Källa: Kommunernas återrapportering 2025

Bilaga 3. Antal deltagare inom olika utbildningsområden

Tabell 1. Andelen kvinnor/män, andelen anställda i kommunal/privat verksamhet och andelen ny/befintlig personal, 2025*

Utbildningsinriktning	Antal som studerat	Andel kvinnor	Andel män	Andel anställda i kommunal verksamhet**	Andel ej specificerad verksamhet**	Andel anställda i privat verksamhet**	Andel befintlig personal	Andel ny personal
Längre utbildning: Vårdbiträde/Validering vårdbiträde Undersköterska/Validering undersköterska Specialistundersköterska (n=277)	8 579	72%	28%	44%	41%	15%	93%	7%
Ledarskapsutbildning för chefer (n=48)	169	86%	14%	-	100%	-	97%	3%
Språkrelaterad utbildning: Kurs i svenska, svenska som andraspråk, SFI eller vård- och omsorgssvenska Kurs i nationellt minoritetsspråk eller svenskt teckenspråk Kurs till språkombud (n=136)	2 037	73%	27%	6%	86%	8%	95%	5%

Utbildningsinriktning	Antal som studerat	Andel kvinnor	Andel män	Andel anställda i kommunal verksamhet**	Andel ej specificerad verksamhet**	Andel anställda i privat verksamhet**	Andel befintlig personal	Andel ny personal
Kortare kurser: **Kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor Kompetenshöjning inom andra områden såsom våld mot äldre, nationella minoriteter eller HBTQI-personer** **(n=135)**	65 886	80%	20%	44%	48%	8%	83%	17%
Totalt	76 671	79%	21%	43%	49%	8%	84%	16%

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget för 2020–2025.
**Andelen anställda i kommunal respektive privat verksamhet har beräknats utifrån uppgifter från de kommuner som rapporterat antal på dessa frågor. Uppgift saknas för vissa kommuner, vilket innebär att andelarna inte summerar till 100 procent. För ledarskapsutbildning efterfrågades inte uppgifter om privat/kommunal verksamhet.

Tabell 2. Totalt antal anställda som studerat inom ramen för Äldreomsorgslyftet 2020–2025*

År	Utbildning vård-biträde	Utbildning under-sköterska	Utbildning specialist-under-sköterska	Ledarskaps-utbildning för chefer	Kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor	Totalt antal anställda som studerat
2020	590	2 310	0	0	0	2 900
2021	1 048	5 235	1 027	565	16 787	24 662
2022	650	5 141	893	339	13 900	20 923
2023	1 386	6 111	1282	253	19 270	28 302
2024	495	7 062	1 065	217	40 049	48 888
2025	383	7 308	960	169	65 362	74 182
Summa	4 552	33 167	5 227	1 543	155 368	199 857

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget för 2020–2025.

Tabell 3. Totalt antal anställda som avslutat utbildning med godkänt betyg 2020–2025

År	Utbildning vård-biträde	Utbildning under-sköterska	Utbildning specialist under-sköterska	Ledarskaps-utbildning för chefer	Summa
2020	76	200	0	0	276
2021	203	1 951	223	188	2 565
2022	386	2 587	339	200	3 512
2023	462	2 626	681	104	3 873
2024	379	2 459	416	111	3 365
2025	174	2 698	251	93	3 216
Summa	**1 680**	**12 521**	**1 910**	**696**	**16 807**

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget för 2020–2025.

Bilaga 4. Redovisning av differenser i uppgiftsunderlaget

I redovisningen av Äldreomsorgslyftet 2025 finns en del differenser i uppgifter om antal, detta beror på fel i rådatat för återrapporteringen 2025. Socialstyrelsen har kompletterat cirka 150 kommuner och justerat i den mån som varit möjlig. Det går inte att med säkerhet fastställa orsakerna till samtliga differenser. De kan bland annat bero på olika tolkningar av frågorna, svårigheter att fördela deltagare mellan olika svarsalternativ och brister i rapporteringen.

Den största differensen avser annan utbildning och kortare kurser, där uppgifterna skiljer sig med 1 003 deltagare. För längre utbildningar och språkrelaterade utbildningar är differenserna mindre än 100 deltagare i respektive kategori.

I redovisningen av statsbidraget 2025 har vi valt att redovisa det lägre totala antalet för kurser och annan utbildning. För längre utbildning och språkutbildning går det inte att redovisa det lägre antalet då vi även redovisar ”varav fullföljt med godkänt betyg” för dessa kategorier. Detta beror på att vårdbiträde, undersköterska och specialistundersköterska har i fråga 6 ur enkäten samredovisats gällande uppgifter om kön, verksamhetsform och ny/befintlig personal. Detta gör att vi inte får fram separata antal för de olika utbildningarna att redovisa i tabellen för ”varav fullföljt med godkänt betyg” (i frågebatteriet för ”godkänt betyg” är totalen högre än totalen i fråga 6, önskvärt vore att använda den lägre totalen).

Nedan är differenserna förklarade

Enkäten för återrapportering består av 19 frågor. Differensen gäller frågorna 6–17. Frågorna 6–9 har olika utbildningar förts ihop och bildat utbildningskategorier där vi i enkäten bett kommunerna uppge en total vad gäller antalet studerande. I frågorna 10–17 har vi efterfrågat uppgifter för samma utbildningar fast separata antal studerande för varje utbildning. När vi jämför totalen för utbildningskategorierna i fråga 6–9 med totalen vi får fram av svaren från enskilda utbildningarna i frågorna 10–17 så uppstår en differens.

- Fråga 6 – Längre utbildning (deltagare redovisas utifrån: kön, befintlig/ny personal, kommunal/privat utförare) avser:
  Vb/validering vb, usk/validering usk, specusk
  - Fråga 6 innehåller 8 579 deltagare

Jämförs och diffar mot…

- Fråga 10–11 – Studier eller validering av VB och USK (antal samt varav med godkända betyg) 7 691 deltagare
- Fråga 12 – Utbildning specialistundersköterska (antal samt varav med godkända betyg) 960 deltagare
  - Fråga 10–12 innehåller 8 651 deltagare

Total differens: 72 st

- Fråga 8 – Språkrelaterad utbildning (deltagare redovisas utifrån: kön, befintlig/ny personal, kommunal/privat utförare) avser:
  Kurs i svenska, svenska som andraspråk, SFI, vård- och omsorgssvenska, nationellt minoritetsspråk, svenskt teckenspråk, språkombud
  - Fråga 8 innehåller 2 037 deltagare

Jämförs och diffar mot…

- Fråga 15 – Utbildning svenska språket (redovisas utifrån: antal deltagare + varav deltagare med godkänt betyg) avser:
  Kurs i svenska, svenska som andraspråk, SFI, vård- och omsorgssvenska 1338 deltagare
- Fråga 16 – Kurs i ett minoritetsspråk eller det svenska teckenspråket 66 deltagare
- Fråga 17 – Språkombud 579 deltagare
  - Fråga 15–17 innehåller 1 983 deltagare

Total differens: 54 st

- Fråga 9a - Annan utbildning (redovisas utifrån: kön, befintlig/ny personal, kommunal/privat utförare) avser:
  Kurser som uppnår Socialstyrelsens allmänna råd/Socialstyrelsens kompetens-mål för uskor, kompetenshöjning inom områden som våld och äldre, nationella minoriteter eller HBTQI
  - Fråga 9 innehåller 65 886 deltagare

Jämförs och diffar mot…

- Fråga 14 - Kortare kurser (redovisas utifrån: antal deltagare och antal kurser som förekommit) avser:
  Kurser som uppnår Socialstyrelsens allmänna råd/Socialstyrelsens kompetens-mål för uskor, kompetenshöjning inom områden som våld och äldre, nationella minoriteter eller HBTQI
  - Fråga 14 innehåller 66 889 deltagare

Total differens: 1 003 st

Socialstyrelsen

Redovisning av 2025 års statsbidrag för Äldreomsorgslyftet (S2025/00020 (delvis))
(artikelnr 2026-11-10499)
kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.